

TataurangaKiTeKura Aotearoa 2013

Ko ngā raraunga ka hua ake i te TataurangaKiTeKura, hei whakaputa māramatanga, hei tūhura hoki i ngā kōrero mō te hunga taiohi. Ka whakahaerehia te TataurangaKiTeKura ki Aotearoa, otirā ki ētahi whenua o te ao. E wātea ana ngā raraunga hei whakamahi mā te hunga ākonga i roto i ā rātou kaupapa mātauranga. Ka nui te mihi, mōu i whai wāhi mai.

Ngā kōrero mōu ake

1. He tama, he kōtiro rānei koe?

- tama
- kōtiro

2. E hia ō tau?

aku tau

3. I whānau mai koe i tēhea whenua?

- Aotearoa
- Ahitereiria
- Ingarangi
- Haina
- Īnia
- Awherika ki te Tonga
- Hāmoa
- Kuki Airani

whenua kē atu. Tuhia te ingoa o te whenua:

4. Nō tēhea mātāwaka koe? Tohua te/ngā whiriwhiringa e hāngai ana ki a koe.

- Pākehā
- Māori
- Hāmoa
- Kuki Airani
- Tonga
- Niue
- Haina
- Iniana

mātāwaka kē atu, pērā i te Tatimana, te Hapanihi, te Tokelau. Tuhia:

5. E hia ō reo whakawhitihiti kōrero mō ngā āhuatanga o ia rā?

 te/ngā reo

6. Ko tō ringa mauī tō ringa kaha, ko tō ringa matau rānei? He ūrite rānei te kaha o ngā ringa e rua?

- Ringa matau
- Ringa mauī
- He ūrite ngā ringa e rua

7. E mate pāwera ana koe ki ēnei kai? (E pai ana kia nui ake i te kotahi ngā mea hei tohu māu)

- te miraka o te kau
- te hēki
- te pīnati
- te nati rākau (pērā i te cashew, te almond me te nati Brazil)
- ika whai pihapiha
- mātaitai whai anga
- te soy
- te wīti

Tētahi kai kē atu. Tuhia:

- kāore

8. Inea tō tāroaroa ki te henemita (cm) e pātata ana (kaua e kuhu i ō hū). Tuhia ki konei.

 cm

9. Inea te roa o te kapu o tō waewae matau ki te henemita e pātata ana (kaua e kuhu i tō hū). Tuhia ki konei.

 cm

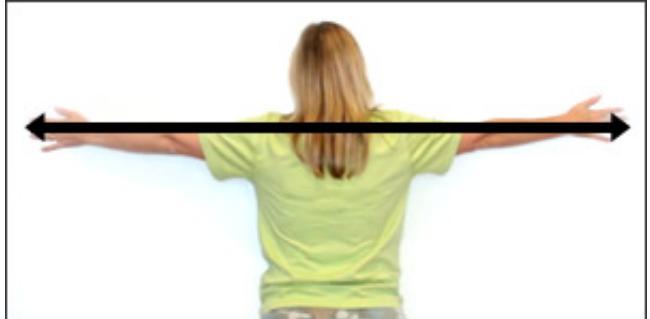
10. Inea te whānui, mai i te pito o tētahi pokohiwi ki te pito o tētahi. Tuhia te henemita (cm) e pātata ana.

cm

11. Inā whātoro atu ō ringaringa ki ngā taha, e hia henemita te roa mai i tētahi pito ki tētahi (arā te roa o tō mārō)? Tuhia ki konei.

cm

12. E hia henemita te paenga o te kāwitatanga o tō ringaringa mauī? Tuhia te henemita (cm) e pātata ana.

cm

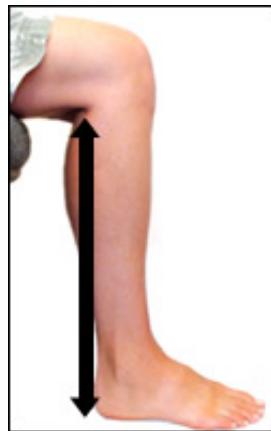
13. E hia henemita te paenga o tō kakī? Tuhia te henemita e pātata ana.

cm

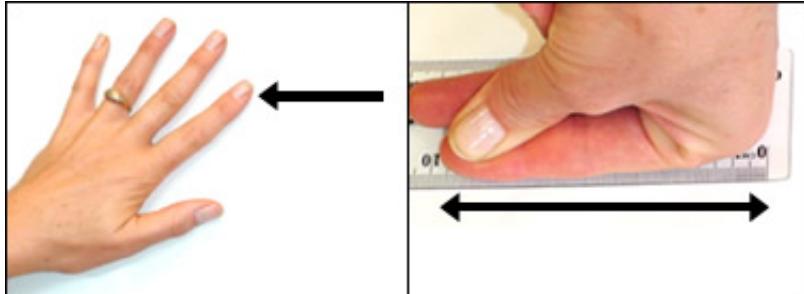
14. Ina noho koe ki te tūru, e hia henemita te roa, mai i te pikonga o tō waewae i muri i tō pona, ki te papa (kaua e kuhu i ō hū)? Tuhia te henemita e pātata ana.

cm

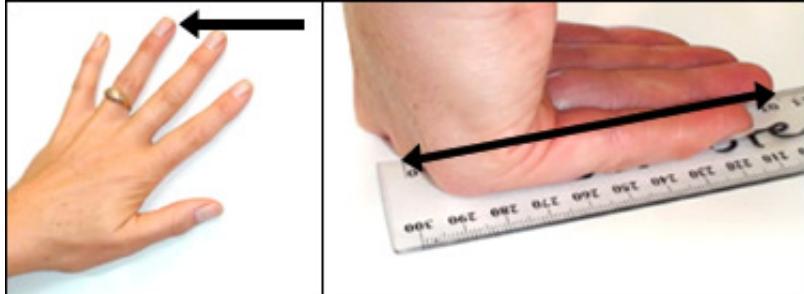
15. Inea te kōroa o tō ringa mauī? Tuhia te mirimita (mm) e pātata ana.

mm

16. Inea te mānawa o tō ringa mauī? Tuhia te mirimita (mm) e pātata ana.

mm

Ngā kōrero mō tō kura

17. Mātua haere ai koe ki te kura mā runga aha i te nuinga o ngā rā?

- hīkoi (mā raro)
- motukā
- pahi
- tereina
- pahikara
- waka (poti)
- mā hea ake rānei

18. Pēhea nei te roa kia tae atu koe ki te kura, mai i tō kāinga i te nuinga o ngā rā? Tuhia te meneti e pātata ana.

meneti

19. Pēhea nei te taumaha o tō pēke kura i tēnei rā (me ngā pukapuka, ngā taputapu katoa i mauria e koe i roto). Inea ki te 100g e pātata ana.

 kg me te g

20. Pēhea nei te āhua o tō kawe i tō pēke kura i te nuinga o te wā?

- E rua ngā taueki, tētahi ki ia pokohiwi
- Kotahi te taueki ki tētahi pokohiwi
- Kotahi te taueki hauroki
- Ka kawea mā te ringa

21. He aha tō tino kaupapa ako i te kura?

- Te reo Ingarihi (Pākehā)
- Ngā Toi (ka whai wāhi, ko Ngā Mahi a te Rēhia, ko Toi Pūoro, ko Toi Ataata)
- Te Hauora me te Koiri (PE) (ka whai wāhi, ko te Hauora, te Koiri me te Ohaoha Kāinga)
- Ngā Reo (ko te reo Māori tētahi)
- Te Pāngarau
- Te Pūtaiao (ka whai wāhi, ko te Koiora, te Ō Ahupūngao me te Ō Kawekawe)
- Te Tikanga ā-Iwi (ka whai wāhi, ko te Hītoria, te Matawhenua me te Ōhangā)
- Te Hangarau (ka whai wāhi, ko te Whakairoiro)

22. Pēhea nei te roa e mahi kura ana koe i tō kāinga **ināpō**? Tuhia te 0 mēnā kāore koe i mahi i tētahi mahi kura inapō

hāora

 :00

meneti

He Kēmu

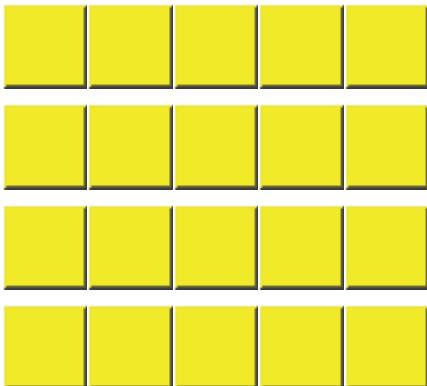
23. Hei whakamātau i tō pūmahara. Pēhea nei tō tere ki te hora i ngā pikitia takirua?

Pāwhiria te pūtohu "Tīmata", kātahi ka pāwhiri i ētahi tapawhā rite e rua hei hura i ngā pikitia. Mēnā e ōrite ana ngā pikitia, ka noho hora tonu. Me haere tonu tēnei mahi kia huraina katoatia ngā pikitia takirua.

Pāwhiria, ka tīmata ai

Te wā:

hākona

24. Pēhea nei tō tere? Pāwhiria te pūtohu kākāriki. Kia huri whero te pūtohu, kia tere tonu tō pāwhiri anō i te pūtohu.

Pāwhiria

25. Pēhea nei te roa ka taea e koe te tū ki tō waewae **mauī**, me te kati anō i ūku. Tuhia ngā hēkona. (Tonoa mā tō pouako, mā tō hoa rānei e ine te wā.)

hākona

Ngā korero mō āu mahi

26. He aha te hākinakina e **tino** pārekareka ana ki a koe te whai wāhi atu?

27. Kei a koe ēnei mea? (E pai ana kia nui ake i te kotahi ngā mea hei tohu māu.)

- tāku ake waea pūkoro
- he pouaka whakaata i tō rūma moe
- tāu ake pūrere whakatangi pūoro MP3 pērā i te iPod
- te hononga ipurangi i tō kāinga

- te hononga ipurangi i tō waea pūkoro
- tāu ake whārangi Facebook (i te ipurangi)
- tāu ake whārangi Twitter (i te ipurangi)
- tāu ake whārangi Bebo (i te ipurangi)
- tāu ake whārangi MySpace (i te ipurangi)
- te hōtaka Skype i tētahi rorohiko i tō kāinga
- tētahi pūrere kēmu rorohiko, pērā i te PlayStation, te Xbox, te Nintendo rānei
- karekau tētahi o ēnei

28. He aha te taima i hoki ai koe ki te moe inapō nei?

: pm

29. He aha te taima i oho ai koe i te ata nei?

: am

He patapatai i ō whakaaro

30. Ko wai tō tino kaiwaiata, tō tino pēne puoro rānei? (Tuhia "Karekau" mēnā kāore ū tino kaiwaiata, ū tino pēne rānei.)

31. He take nui ēnei ki a koe? Whakanōhia te tāneke ki te wāhi i te āwhata e hāngai ana ki ū whakaaro.

Ehara i te take nui

a. Te whakaotī i tō mahi kura ā-kāinga

e. Te mahana haere o te ao

h. Te whakaiti parahanga taiao

i. Te mahi hangarau

k. Te āta tiaki wai

He take nui rawa atu

I. Te whai i ngā mahi
e noho hauora ai koe

n. Te āta tiaki i te
pūngao (pērā i te hiko,
te kōhinu, te hinu mō
te whakamahana
whare, te whakaputa
aho, te haere motukā,
te aha rānei)

ng. Kia tau pono te
noho a te
kāwanatanga

o. Kia whiwhi i tāu ake
rorohiko

32. I te 5 o Poutūterangi (Māehe) i tēnei tau, i oti i a tātou katoa te patapatai Tatauranga Taupori o Aotearoa. Ki ū whakaaro e hia katoa te taupori o Aotearoa i taua pō rā? Tuhia:

33. Me hoki ki te tirotiro i ū whakautu, kātahi ka waitohu i konei.

E kī ana ahau, he pono aku whakautu ki ngā pātai, ki tāku e mōhio nei.

Tukuna